

๐ชื่อเรื่อง : การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงาน รายวิชาการงานอาชีพ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ได้กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา ๓๐ ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ประกอบกับนโยบายของโรงเรียนที่ กำหนดให้มีการส่งเสริมให้ผู้สอนพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ครูสอนในรายวิชาการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพนมมาศพิทยากร อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนพบว่าในปีการศึกษา ๒๕๖๕ พบว่านักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานในรายวิชาการงานอาชีพ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้มีสาเหตุที่ค้นพบ คือ การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนไม่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงและฝึกทักษะทางด้านการค้นคว้าด้วยตนเองจึงส่งผลให้นักเรียนขาดความสนใจและมีส่วนร่วมน้อยในการปฏิบัติจริงเกิดความเครียด ขาดความสุขในการเรียน ทำให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพซึ่งแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมการร่วมมือในการปฏิบัติและการค้นคว้าด้วยตนเอง คือ การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจได้ทำงานอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอนเกิดทักษะการคิดการค้นคว้าแสวงหาความรู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสามารถสร้างสรรค์ผลงานแล้วนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานในรายวิชาการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานรายวิชาการงานอาชีพ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อันเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริงเพื่อตอบข้อสงสัยในสิ่งที่ตนเองอยากรู้จนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ค้นพบได้ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีทักษะทางการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง อาหารประเภทสำหรับ

รายวิชาการงานอาชีพ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

๒. เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทำงาน เรื่อง อาหารประเภทสำหรับ

รายวิชาการงานอาชีพ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ขอบเขตการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.๑ ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพนมมาศพิทยากร อำเภอลับแล

จังหวัดอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๕๓ คน

๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๑ โรงเรียนพนมมาศพิทยากร อำเภอลับแล

จังหวัดอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๒๘ คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

๒. ตัวแปร

๒.๑ ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาการทำงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะกระบวนการทำงาน

๓. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เนื้อหาในวิชาการทำงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีวะ
สาระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน ง ๑.๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกันและทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิต และครอบครัว

วงรอบที่ ๑ เรื่อง อาหารประเภทสำหรับ

วงรอบที่ ๒ เรื่อง บรรพบุรุษที่โง่โง่ใจธรรมชาต

๔. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนานักเรียน ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๓ ชั่วโมง และ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๓ ชั่วโมง รวม ๖ ชั่วโมง

วิธีการดำเนินการวิจัย

วงรอบที่ ๑

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

๒. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ และออกแบบจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๓. จัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน ๔ ด้าน

๔. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทำงาน

๕. เผยแพร่ผลการดำเนินการในชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (PLC) และในเว็บไซต์ของโรงเรียน www.phanommas.com

วงรอบที่ ๒

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

๒. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ และออกแบบจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๓. จัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน ๔ ด้าน

๔. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทำงาน

๕. เผยแพร่ผลการดำเนินการในชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (PLC) และในเว็บไซต์ของโรงเรียน www.phanommas.com

วงรอบที่ ๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง อาหารประเภทสำหรับ รายวิชาการงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย

- ชุดกิจกรรมชุดที่ ๑ เรื่อง อาหารประเภทสำหรับ ภาคเหนือ จำนวน ๑ ชั่วโมง
- ชุดกิจกรรมชุดที่ ๒ เรื่อง อาหารประเภทสำหรับ ภาคกลาง จำนวน ๑ ชั่วโมง
- ชุดกิจกรรมชุดที่ ๓ เรื่อง อาหารประเภทสำหรับ ภาคอีสาน จำนวน ๑ ชั่วโมง

๒. การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานรายวิชาการงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

เลขที่	คะแนน					สรุปผล	
	ชุดที่ ๑ (๒๐)	ชุดที่ ๒ (๒๐)	ชุดที่ ๓ (๒๐)	รวม (๖๐)	ร้อยละ (๑๐๐)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑	๑๔	๑๘	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๒	๑๘	๑๘	๑๗	๕๓	๘๘.๓๓	/	
๓	๑๕	๑๗	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๔	๑๗	๑๗	๑๖	๕๐	๘๓.๓๓	/	
๕	๑๔	๑๖	๑๘	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๖	๑๔	๑๘	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๗	๑๘	๑๘	๑๗	๕๓	๘๘.๓๓	/	
๘	๑๕	๑๗	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๙	๑๗	๑๗	๑๖	๕๐	๘๓.๓๓	/	
๑๐	๑๔	๑๖	๑๘	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๑๑	๑๔	๑๘	๑๖	๔๘	๘๓.๓๓	/	
๑๒	๑๘	๑๘	๑๗	๕๓	๘๐.๐๐	/	
๑๓	๑๕	๑๗	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๑๔	๑๗	๑๗	๑๖	๕๐	๘๓.๓๓	/	
๑๕	๑๔	๑๖	๑๘	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๑๖	๑๔	๑๘	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๑๗	๑๘	๑๘	๑๗	๕๓	๘๘.๓๓	/	
๑๘	๑๕	๑๗	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๑๙	๑๗	๑๗	๑๖	๕๐	๘๓.๓๓	/	
๒๐	๑๔	๑๖	๑๘	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๒๑	๑๔	๑๘	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๒๒	๑๘	๑๘	๑๗	๕๓	๘๘.๓๓	/	
๒๓	๑๕	๑๗	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๒๔	๑๗	๑๗	๑๖	๕๐	๘๓.๓๓	/	

๒๕	๑๔	๑๖	๑๘	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๒๖	๑๔	๑๘	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๒๗	๑๘	๑๗	๑๗	๕๒	๘๖.๖๗	/	
๒๘	๑๕	๑๗	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
เฉลี่ย	๑๕.๖	๑๗.๒๑	๑๖.๕๗	๔๙.๓๘	๘๒.๓๒	/	

จากตารางพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีทักษะกระบวนการทำงาน เรื่อง อาหารประเภทสำหรับ หลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ ๔๙.๓๘ (จากคะแนนเต็ม ๖๐) หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๒ เมื่อพิจารณาจากรายละเอียดพบว่า นักเรียนจำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ มี ทักษะคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ ๘๐)

วงรอบที่ ๒

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง บรรจุภัณฑ์โถงใส่ใจธรรมชาติ รายวิชาการงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย

- ชุดกิจกรรมชุดที่ ๑ เรื่อง บรรจุภัณฑ์โถงใส่ใจธรรมชาติ สำหรับใส่ขนม จำนวน ๑ ชั่วโมง
- ชุดกิจกรรมชุดที่ ๒ เรื่อง บรรจุภัณฑ์โถงใส่ใจธรรมชาติ สำหรับใส่ขนม จำนวน ๑ ชั่วโมง
- ชุดกิจกรรมชุดที่ ๓ เรื่อง บรรจุภัณฑ์โถงใส่ใจธรรมชาติ สำหรับใส่อาหาร จำนวน ๑ ชั่วโมง

๒. การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานรายวิชาการงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

เลขที่	คะแนน					สรุปผล	
	ชุดที่ ๑ (๒๐)	ชุดที่ ๒ (๒๐)	ชุดที่ ๓ (๒๐)	รวม (๖๐)	ร้อยละ (๑๐๐)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑	๑๕	๑๔	๑๘	๔๗	๘๑.๖๗	/	
๒	๑๕	๑๔	๑๖	๔๕	๗๕.๐๐	/	
๓	๑๔	๑๔	๑๘	๔๖	๗๖.๖๗	/	
๔	๑๖	๑๕	๑๗	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๕	๑๔	๑๕	๑๕	๔๔	๗๓.๓๓	/	
๖	๑๔	๑๗	๑๕	๔๖	๗๖.๖๗	/	
๗	๑๕	๑๘	๑๘	๕๑	๘๕.๐๐	/	
๘	๑๕	๑๗	๑๗	๔๙	๘๑.๖๗	/	
๙	๑๕	๑๕	๑๗	๔๗	๗๘.๓๓	/	
๑๐	๑๗	๑๕	๑๗	๔๙	๘๑.๖๗	/	
๑๑	๑๖	๑๖	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๑๒	๑๗	๑๗	๑๗	๕๑	๘๕.๐๐	/	
๑๓	๑๗	๑๖	๑๖	๔๙	๘๑.๖๗	/	
๑๔	๑๖	๑๖	๑๗	๔๙	๘๑.๖๗	/	

๑๕	๑๖	๑๖	๑๗	๔๙	๘๑.๖๗	/	
๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๔๘	๘๐.๐๐	/	
๑๗	๑๕	๑๕	๑๕	๔๕	๗๕.๐๐	/	
๑๘	๑๖	๑๖	๑๕	๔๗	๗๘.๓๓	/	
๑๙	๑๗	๑๘	๑๕	๕๐	๘๓.๓๓	/	
๒๐	๑๖	๑๗	๑๖	๔๙	๘๑.๖๗	/	
๒๑	๑๖	๑๘	๑๖	๕๐	๘๓.๓๓	/	
๒๒	๑๗	๒๐	๑๗	๕๔	๙๐.๐๐	/	
๒๓	๑๙	๑๘	๑๗	๕๔	๙๐.๐๐	/	
๒๔	๑๖	๑๖	๑๗	๔๙	๘๑.๖๗	/	
๒๕	๑๖	๑๗	๑๙	๕๒	๘๖.๖๗	/	
๒๖	๑๖	๑๗	๑๗	๕๐	๘๓.๓๓	/	
๒๗	๑๗	๑๘	๑๘	๕๓	๘๘.๓๓	/	
๒๘	๑๘	๑๙	๑๙	๕๖	๙๓.๓๓	/	
เฉลี่ย	๑๕.๙๖	๑๖.๔๓	๑๖.๗๑	๔๙.๑๑	๘๑.๙๖	/	

จากตารางพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีทักษะกระบวนการทำงาน เรื่อง บรรจุภัณฑ์ใฉไลใส่ใจ ธรรมชาติ หลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ ๔๙.๑๑ (จากคะแนนเต็ม ๖๐) หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙๑ เมื่อพิจารณาจากรายละเอียดพบว่า นักเรียนจำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ มี ทักษะคะแนน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ ๘๐)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนถามคำถาม เพื่อสะท้อนความเข้าใจในการเรียนรู้จากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- ครูควรจัดทำคลิปการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๒.
- เกสร สุนทรเสรี. หนังสือการเรียนรู้กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๑.
- มณีรัตน์ จันทนะผะลิน. หนังสืองานใบตอง. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
 จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๐.
- โรงเรียนพนมมาศพิทยากร. หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
 โรงเรียนเทศบาลศรีพนมมาศพิทยากร, ๒๕๖๑.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. คู่มือการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒.
 กรุงเทพมหานคร : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, ๒๕๕๔.
- สุรพงษ์ ศรีวินิจ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ช่วงชั้นที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๕๑.

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงาน รายวิชาการงานอาชีพ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงาน รายวิชาการงานอาชีพ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

